

YRY. opas

Tietoa tiiviisti & Lisätietoja

Yrittäjäyhdistyksen perustaminen

Yrittäjäyhdistyksen toimintatavat

Työpaikkakohtaisen edunvalvonnan tarve

Mikä on YTN?

11

9

7

5

3

Mikä on YTN?

Ylemmät Toimihenkilöt YTN on Akavan yksityisen sektorin neuvottelujärjestö. YTN vastaa Akavan kentässä ylempien toimihenkilöiden sopimus- ja neuvottelutoiminnasta teollisuudessa sekä liike- ja palvelualoilla. YTN:n jäseninä on 22 akavalaista liittoa. YTN:n tärkein tavoite on ylempien toimihenkilöiden ansio- ja työehtojen parantaminen.

Kuka on ylempi toimihenkilö?

Ylemmän toimihenkilön määritelmä riippuu alan työehtosopimuksen kirjauksista. Ylempi toimihenkilö toimii asiantuntija-, esimies-, päällikkö- tai johtotason tehtävissä. Ylemmän toimihenkilön työtehtäville on ominaista niiden suhteellisen suuri itsenäisyys ja vastuu. Työtehtävät edellyttävät korkeaa koulutusta (yliopisto- ja ammattikorkeakoulutus tai niihin rinnastettavissa oleva koulutus) tai työkokemuksen tuomia vastaavia tiedollisia ja taidollisia valmiuksia. Ylempi toimihenkilö ei toimi yrityksen ylimässä johdossa. Toimiminen ylempien toimihenkilöiden esimiehenä ei sulje henkilöä ylempien toimihenkilöiden käsitteen ulkopuolelta.

YTN:n tärkein tavoite on ylempien toimihenkilöiden ansiotason ja työehtojen parantaminen.

YTN-liittojen jäsenmäärä on noin 160 000

Ketkä ovat YTN:n jäseniä?

YTN:n jäseniä ovat akavalaiset liitot. Yksityishenkilöt kuuluvat YTN:ään oman ammattiliittonsa kautta. YTN-liittojen yksityisen sektorin jäsenmäärä oli lähes 160 000 vuoden 2013 alussa. Jäsenmäärää kasvaa vuosittain onnistuneen edunvalvonnan sekä oppilaitoksissa ja työpaikoilla tehtävän jäsenhankinnan ansiosta.

Mitä YTN tekee?

YTN:n päätehtävä on neuvotella teollisuuden ja palvelu-alojen ylemmille toimihenkilöille työehtosopimukset. YTN vastaa luottamusmiesten toimintaedellytyksistä ja kouluttaa luottamusmiehet vaatimaan tehtävänsä. YTN toimii yhteistyökumppanina yritysyhdistyksille, jotta työpaikkatason toiminta olisi tuloksekasta. YTN vaikuttaa yhteiskunnassa laaja-alaisesti ylemmille toimihenkilöille keskeisissä asioissa.

Miten YTN toimii?

YTN on jäsenliittojensa yhteistyöelin. Jäsenliitot päättävät YTN:n toiminnasta ja takaavat YTN:lle tarvittavat taloudelliset ja henkilöstöresurssit. YTN:n asiantuntijatyöryhmät kootaan liittojen henkilökunnasta. Sopimusalakohmainen edunvalvonta perustuu taustaryhmiin, joiden jäseninä ovat kyseisen alan luottamusmiehet. Paikallinen edunvalvontatyö on yritysyhdistysten ja luottamusmiesten vastuulla.

Työpaikkakohtaisen edunvalvonnan tarve

Yritysten henkilöstö on jaettu yleensä kolmeen henkilöstöryhmään. Tyypillisessä teollisuusyrityksessä ylemmät toimihenkilöt ovat oma henkilöstöryhmänsä, muut ovat toimihenkilöt ja työntekijät.

Ylempien toimihenkilöiden paikallinen järjestäytyminen helpottaa heitä koskevien henkilöstöasioiden hoitamista. Järjestäytyneen toiminnan aste riippuu henkilöstön tarpeista. Tarpeisiin vaikuttavat mm. yrityksen koko, jakautuminen toimintayksiköihin ja eri paikkakunnille sekä yrityksen henkilöstöpolitiikka. Järjestäytyneen toiminnan aste muuttuu esimerkiksi yrityksen ja henkilöstöryhmän koon tai yrityksen rakenteen muuttuessa. Jos yrityksessä oli aiemmin muutama päällikkötason ylempi toimihenkilö, työsuhteen ehdoista oli mahdollista sopia suoraan johdon kanssa. Nykyään ylemmät toimihenkilöt henkilöstöryhmänä on suurin piirtein

Edunvalvonta kehittyi yrityksessäsi

*Yhdistys
luo työpaikalle
tasa-arvoisen ja
avoimen yhteisön, jossa
ylemmät toimihenkilöt
voivat keskustella
keskenään.*

samaa kokoluokkaa kuin muutkin, joten ylempien toimihenkilöiden edunvalvontaa on syytä hoitaa kuten muiden henkilöstöryhmien.

Tämä merkitsee sitä, että työpaikalla ylempiä toimihenkilöitä edustaa työehtosopimuksen perusteella valittu luottamusmies tai työehtosopimuksen puuttuessa muu valittu henkilö. **Oman edustajan valitseminen on järjestäytyneen toiminnan ensimmäinen askel.** Toisena askeleena voidaan pitää tukiryhmän kokoamista edustajalle. Tukiryhmän avulla edustajan on helpompi pitää yhteyttä edustamaansa henkilöstöryhmään. Kun tarve vaatii, voidaan työpaikan edunvalvontaa tehostaa perustamalla yritykseen ylempien toimihenkilöiden yhdistys. Yhdistyksen avulla taataan toiminnan jatkuvuus sekä suunnitelmallisuus.

YTN korostaa työpaikkakohtaisen järjestäytymisen merkitystä jäsentensä paikallisessa edunvalvonnassa. Yritysyhdistys on neuvotteluissa edustajan tukena, jolloin neuvoteltavia asioita voidaan käsitellä yhdessä koko henkilöstöryhmän kesken.

Yritysyhdistys toimii työpaikalla

Työpaikkakohtaiset yritysyhdistykset ovat tärkeä osa YTN:n toimintaa. Yhdistykset toimivat linkkinä jäsenten ja YTN:n välillä. Yhdistys on monesti ainoa tapa saavuttaa myös liittoon kuulumattomat ylemmät toimihenkilöt, joten yhdistyksellä on tärkeä rooli myös liiton jäsenhankinnassa.

Yhdistys luo työpaikalle tasa-arvoisen ja avoimen yhteisön, jossa ylemmät toimihenkilöt voivat keskustella keskenään. Yhdistyksen on helpompi ajaa oman henkilöstöryhmänsä tavoitteita suhteessa muihin henkilöstöryhmiin ja työnantajaan. Se antaa myös mahdollisuuden hyvään neuvottelukulttuuriin, jossa ylemmät toimihenkilöt pystyvät yhdessä tekemään päätöksiä ja seisomaan niiden takana.

Yhdistys kannattaa aina rekisteröidä, koska vain rekisteröityneenä sillä on mahdollisuus esim. sopimus-toimintaan ja pankkitilin avaamiseen. Rekisteröidyn yritysyhdistyksen ensimmäinen merkittävä sopimus on yleensä yhteistyösopimus YTN:n kanssa.

Yhteistyösopimus takaa yhdistyksessä toimiville ihmisille tietoa ja tukea. Yhteistyön alussa yhdistykselle nimetään kummi-asiamies, yhdistys pääsee YTN:n taloudellisen tuen piiriin ja saa kutsut YTN:n yritys yhdistyksille suunnattuihin tapahtumiin. Sopimus takaa myös vaikutusmahdollisuudet YTN:n taustaryhmissä, jotka käyvät keskusteluja alansa työnantajien kanssa.

Käytännössä yritys yhdistyksen perustamiseen tarvitaan vain kolme ihmistä, joilla on halua vaikuttaa ylempien toimihenkilöiden tilanteeseen yritys kohtaisesti, on sitten kysymys palkankorotuksista, työaikakysymyksistä tai muista ylempien työsuhteisiin tai työpaikan oloihin liittyvistä asioista. YTN tukee yhdistyksen perustamista sekä taloudellisesti että käytännön työn osalta.

Yritys yhdistys on hyvä tiedonvaihtokanava ja se auttaa parhaimmillaan muodostamaan kokonaiskuvan yrityksestä myös muutosten aikana. Yritys yhdistys on toimiva työkalu oman henkilöstöryhmän etujen valvontaan.

Linkki suurempaan kokonaisuuteen

YTN:n toiminnallinen organisaatio jakautuu kolmeen keskeiseen osa-alueeseen:

- liittojen jäsenyyteen YTN:ssä
- taustaryhmätoimintaan
- yritys yhdistystoimintaan.

Ylempi toimihenkilö on YTN:n jäsen oman liittonsa kautta, ja liitot kantavat YTN:n taloudellisen ja toiminnallisen vastuun.

Työehtosopimustoiminta on sopimus alakohtaisten taustaryhmien vastuulla. Taustaryhmät koostuvat alan yrityksissä työskentelevistä henkilöistä, jotta alan ylempien toimihenkilöiden tahto saadaan sopimusneuvottelijoiden tietoon. Taustaryhmä on oman sopimus alansa kysymysten asiantuntija- ja päättäjärhmä.

Yritys yhdistysryhmä koordinoi yritys yhdistysten yhteistoimintaa. Ryhmän tavoitteena on yritys yhdistysten toiminnan kehittäminen ja uusien yritys yhdistysten perustaminen. Jokainen taustaryhmä voi lähettää oman edustajansa yritys yhdistysryhmään, joka toimii hyvänä foorumina vaihtaa tietoa taustaryhmien välillä.

Yritys yhdistysryhmä järjestää yritys yhdistysseminaareja, puheenjohtaja- ja luottamus miespäivät sekä YTN-Summitin. Näiden tapahtumien tavoitteena on kouluttaa yhdistys aktiiveja, välittää tietoa paikallisista toimintamalleista ja kokemuksista sekä osaltaan varmistaa yritys yhdistystoiminnan jatkuvuus ja säännöllisyys. Ulkopuolisten asiantuntijoiden avulla laajennetaan tilaisuuden näkökulmia työsuhte-edunvalvonnan ulkopuolelle.

Yritysyhdistyksen toimintatavat

Yritysyhdistys on olemassa näitä asioita varten:

Jäsenten etujen ajaminen

Luottamuksellisten keskusteluyhteyksien luominen yritysjohtoon

Yhteydenpito YTN-liittoihin

Yritysyhdistys edustaa työpaikan kaikkia ylempiä toimihenkilöitä, jotka kuuluvat YTN:n jäsenliittoihin ja ovat yritysyhdistyksen jäseniä. YTN tukee yritysyhdistystä jäsenhankinnassa, jotta paikallinen järjestäytyminen saadaan mahdollisimman kattavaksi. Yhdistyksen tulee huolehtia siitä, että ylemmillä toimihenkilöillä on edustaja kaikissa henkilöstöryhmän kannalta oleellisissa toiminnoissa.

Ylempien toimihenkilöiden edustaja toimii ryhmänsä edunvalvojana. Yritystasolla on tyypillisesti paljon yhteistoimintaa ja yritysyhdistys on hyvä keino koota ylempien toimihenkilöiden edustajien kokemukset ja näkemykset yhdeksi kokonaisuudeksi. Kun yrityksestä saadaan parempi kokonaiskuva, voidaan yritysyhdistyksen avulla tehdä parempia sopimuksia ja toteuttaa kattavaa edunvalvontaa.

Yhdistyksen tärkeimmät edunvalvontatehtävät liittyvät palkkaus- ja työsuhteasioihin. Yritysyhdistys saa palkkatietoja suoraan työnantajalta valitun luottamus henkilön avustuksella, suorittamalla omia kyselytutkimuksia tai YTN -liittojen palkkatutkimuksista. Työehtosopimukseen sisältyy usein mahdollisuuksia paikalliseen sopimiseen. Paikallisia sopimuksia, joissa yhdistykset ovat aktiivisesti mukana, voivat olla esimerkiksi matka-ajan korvaaminen, työaikapankki, liukumajärjestelmä ja bonuspalkkausjärjestelmä.

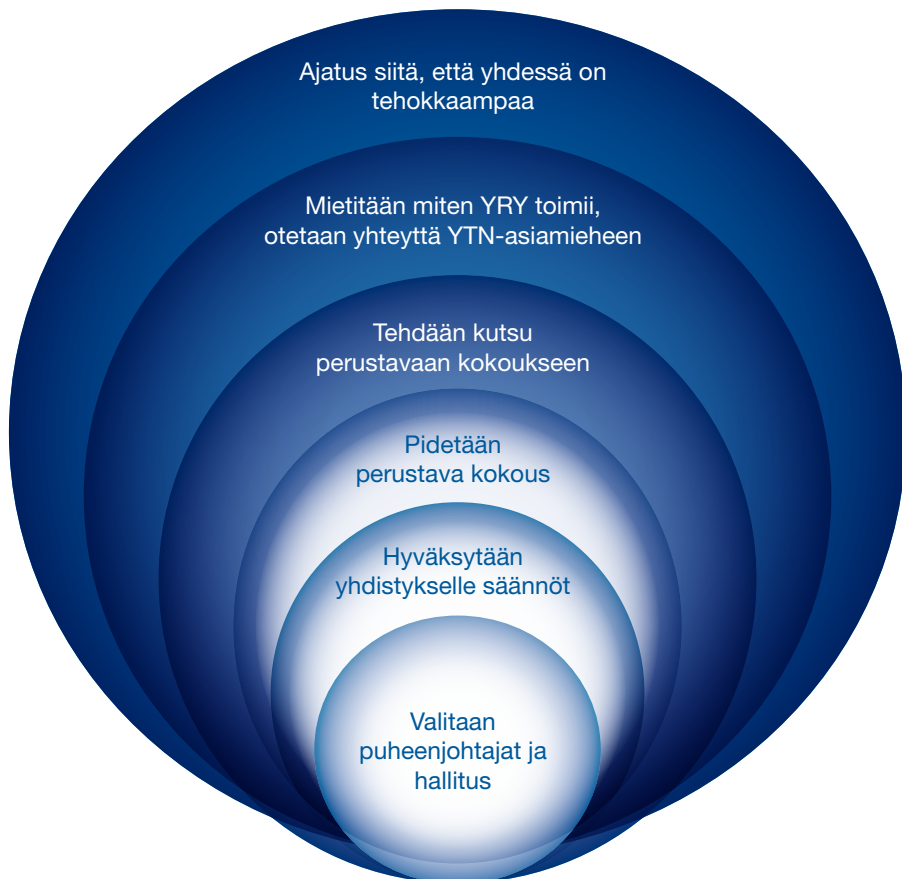
Yritysyhdistys toimii juuri niin kuin sen jäsenistö katsoo parhaaksi. Jäsenistö valtuuttaa ja velvoittaa hallituksen toimimaan haluamallaan tavalla. Hallitus voi järjestää keskustelutilaisuuksia, joihin voidaan kutsua liittojen edustajia ja työnantajan edustajia. Näissä tilaisuuksissa on hyvä käydä keskustelua yrityksen toimintatavoista ja ajankohtaisista asioista. Asiatilaisuuksien lisäksi yritysyhdistykset voivat halutessaan järjestää myös sosiaalista toimintaa esim. matkoja. Sosiaalisilla tilaisuuksilla on merkitystä ylempien toimihenkilöiden yhteishengen lisäämiseksi.

Erilaisten tilaisuuksien järjestämiseen saat apua YTN:n yritysyhdistysasiamiehiltä sekä yhdistyksien kummi-asiamiehiltä. Yhdistykset toimivat kiinteässä yhteistyössä YTN:n kummi-asiamieheen, joka nimetään yhdistyksen solmies-sa yhteistyösopimuksen YTN:n kanssa.

YTN:n kummi-asiamies nimetään yhdistyksen solmiessa yhteistyösopimuksen YTN:n kanssa.

Yritysyhdistyksen perustaminen

YTN tukee yritysyhdistyksen perustamista avaimet käteen -periaatteella. YTN:llä on yritykselle mallisäännöt ja muu materiaali, jota perustamisessa tarvitaan. YTN auttaa yhdistyksen rekisteröinnissä ja antaa rahallisen perustamistuen uusille yhdistyksille. Ottakaa yhteyttä YTN:ään, kun mietitte yritysyhdistyksen perustamista.

YTN ja yritysyhdistysyhteistyö

1. Yleistä

YTN organisoii yhteistyösopimuksen tehneille yritysyhdistyksille yhteistoiminnan sekä yritysyhdistysryhmän toiminnan. Tavoitteena on yritysyhdistysten toiminnan kehittäminen sekä laajentaminen.

2. Yritysyhdistysten yhteistoiminta

Yhteistoimintaa toteutetaan toimintasuunnitelman mukaan tapahtumissa, joihin kutsutaan yhteistyösopimuksen tehneet yritysyhdistykset sekä yritysyhdistysryhmän harkinnan mukaan muita yhdistyksiä ja tahoja.

Tapahtumien tavoitteet ja tehtävät:

- kouluttaa yritysyhdistyksiä toteuttamaan yritysکوhtaista yhdistystoimintaa mahdollisimman tehokkaalla tavalla
- välittää kokemuksia toimintamalleista ja aikaansaannoksista
- osaltaan varmistaa yritysyhdistystoiminnan jatkuvuus ja säännöllisyys
- lisätä YTN:n ja yritysyhdistysten edunvalvonnallisia valmiuksia

3. Yritysyhdistysryhmä

Yritysyhdistysryhmään nimetään yritysyhdistyksen edustajia YTN taustaryhmistä. Ryhmässä tulee olla edustus sekä teollisuudesta että palvelualoilta. Lisäksi ryhmän tulee edustaa erityyppisiä yritysyhdistyksiä (mm. jäsenmäärä, maantieteellinen laajuus, sopimustoiminta, toiminnan aktiivisuus, ikä). YTN nimeää ryhmään tarvittavan määrän henkilökuntaa.

Ryhmä saa käyttöönsä YTN:ltä tarpeelliset resurssit. Vastuullinen asiamies huolehtii siitä, että ryhmä toimii määrärahojen puitteissa.

Tavoitteet ja tehtävät:

- kokoontuu puheenjohtajan kutsusta
- valmistelee neuvottelupäivien ohjelman
- järjestää yritysyhdistyksille suunnatun koulutuksen
- valmistelee YTN:n yritysyhdistystoiminnan pitkän aikavälin suunnitelmat sekä vuosisuunnitelmat

4. Rahoitus

YTN rahoittaa yritysyhdistysten toimintaa. Perustettava yhdistys on oikeutettu perustamistukeen, joka maksetaan kun Yritysyhdistyssopimus on tehty.

Perustoimintaa rahoitetaan YTN:n jäsentuella, jota haetaan vuosittain. Jäsentukea maksetaan jokaisesta yhdistyksen YTN-liittoon kuuluvasta jäsenestä. Avoimiin jäsenhankintaa ja -pitoa edistäviin tilaisuuksiin voidaan myöntää harkinnanvaraista tukea.

Yhdistyksen rekisteröinti

Rekisteröity yhdistys on laillinen sopija-osapuoli työnantajan suuntaan. Myös YTN voi tarvittaessa toimia yritystasolla sopija-osapuolena. Yhdistyksen rekisteröinti ei vaadi raskasta byrokratiaa. Yhdistyslaki velvoittaa kuitenkin esimerkiksi huolehtimaan jäsenrekisteristä ja kirjanpidosta sekä laatimaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Lisäksi rekisteröidyn yhdistyksen hallinnossa tulee olla hallitus ja toiminnantarkastajat. YTN avustaa ja tukee perustettavaa yhdistystä.

Yritysyhdistyksen perustaminen

YTN -liittojen henkilökunta auttaa yhdistystoiminnan alkuvaiheessa käytännön asioissa. YTN ja sen jäsenliitot myös tukevat yrityskohtaisen yhdistyksen toimintaa taloudellisesti sen alkutaipaleella. Suurimman osan materiaalista saa sähköisesti YTN:stä. Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisterin verkkosivuilta löytyy yhdistyksen perustamiseen liittyvää materiaalia. Sivujen kautta voi myös tehdä sähköisesti yhdistyksen perusilmoituksen, sääntömuutosilmoituksen, purkautumisilmoituksen ja ilmoittaa muuttuneet nimenkirjoittajat. www.prh.fi

YTN:n yritysyhdistyssopimus

YTN solmii yritysyhdistysten kanssa sopimuksen, jolla vahvistetaan Ylemmät Toimihenkilöt YTN ry:n ja yritysyhdistyksen välinen yhteistoiminta. Yritysyhdistyssopimusten tavoitteena on alan ja yrityksen ylempien toimihenkilöiden edunvalvonnan tehostaminen ja ylempien

toimihenkilöiden kattava järjestäytyminen sekä yritysyhdistykseen että YTN:n jäsenliittoihin.

Yritysyhdistyssopimuksessa sovitaan edunvalvonnan hoidosta, tiedotuksesta, jäsenhankinnasta, järjestöllisestä painostustoiminnasta, varmistetaan yritysyhdistyksen vaikuttamismahdollisuudet YTN:n toiminnallisessa organisaatiossa ja nimetään yhdistykselle kummi-asiamies. YTN -liiton palveluksessa olevan kummi-asiamiehen tehtävänä on avustaa yhdistystä ja edistää YTN:n ja yhdistyksen yhteistyötä.

Yritysyhdistystoiminta tällä hetkellä

YTN:n yritysyhdistyksiä on toiminnassa lähes 120. Jos itse työskentelet yrityksessä, jossa jo toimii yritysyhdistys, varmista, että olet sen jäsen. Jos taas yrityksessä ei vielä toimi yritysyhdistystä, ota asia työpäikallasi puheeksi ja aloittakaa paikallinen yhdistystoiminta. Helppo tapa aloittaa on myös ottaa yhteyttä YTN:n asiamieheen, jonka kanssa voitte kartoittaa yhdistyksen tarvetta ja perustamistapaa.

Lisä- ja yhteystiedot:

Lisätietoja yritysyhdistysasioista saat ensisijaisesti kummi-asiamieheltä. Jos kyseessä on perustettava yhdistys, ajantasainen yhteystietolista yritysyhdistystoiminnan asiamiehistä löytyy osoitteesta:

www.ytn.fi/yhteystiedot

Agronomiliitto

P.Makasiinikatu 6 A 8
00130 Helsinki
puh. (09) 2511 160
fax (09) 2511 1610
www.agronomiliitto.fi

Akavan Erityisalat

Maistraatinportti 4 A
00240 Helsinki
puh. 0201 235 340
fax (09) 147 242
www.akavanerityisalat.fi

Akavan Yleinen Ryhmä AYR

PL 130
00531 Helsinki
puh. 0500 918 730
fax (09) 874 9143
www.akavanyleinenryhma.fi

**Drifteningenjörförbundet
i Finland DIFF**

Banvaktsgatan 2
00520 Helsingfors
tel. 040 585 0972
www.diff.fi

KTK Tekniikan Asiantuntijat

Rautatieläisenkatu 6
00520 Helsinki
puh. 0207 738 670
fax (09) 146 1491
www.ktk-ry.fi

**Luonnontieteiden
akateemisten liitto LAL**

Pohjoinen Makasiinikatu 6 A
00130 Helsinki
puh. (09) 2511 1660
fax (09) 2511 1671
www.luonnontieteilijat.fi

Metsänhoitajaliitto

Kruunuvuorenkatu 5 F
00160 Helsinki
puh. (09) 6840 8110
fax (09) 6840 8122
www.metsanhoitajat.fi

**Myyntin ja markkinoinnin
ammattilaiset SMKJ ry**

Töölönkatu 11 A
00100 Helsinki
puh. 0201 224 400
www.smkj.fi

Professoriliitto

Rautatieläisenkatu 6
00520 Helsinki
puh. (09) 4250 700
fax (09) 4250 7030
www.professoriliitto.fi

Suomen Ammattivalmentajat

Ratavartijankatu 2
00520 Helsinki
puh. (09) 2510 1370
www.savall.fi

Suomen Ekonomiliitto SEFE

Ratavartijankatu 2
00520 Helsinki
puh. 0201 299 299
www.sefe.fi

Suomen Farmasialiitto

Iso Roobertinkatu 7 A
00120 Helsinki
Fax (09) 605 112
www.farmasialliitto.fi

Suomen Lakimiesliitto

Uudenmaankatu 4-6 B 10
00120 Helsinki
puh. (09) 8561 0300
fax (09) 8561 0306
www.lakimiesliitto.fi

Suomen Psykologiliitto

Bulevardi 30 B 3
00120 Helsinki
puh. (09) 6122 9177
fax (09) 6122 9161
www.psyli.fi

Suomen Työterveyshoitajaliitto

Asemamiehenkatu 4 A
00520 Helsinki
puh. (09) 4178 7730
fax (09) 4178 7750
www.stthl.net

Tekniikan Akateemiset TEK

Ratavartijankatu 2
00520 Helsinki
puh. (09) 229 121
fax (09) 2291 2911
www.tek.fi

Tieteentekijöiden liitto

Asemapäällikönkatu 12 B
00520 Helsinki
Puh. 0207 589 610
fax: 0207 589 611
www.tieteentekijoidenliitto.fi

Tradenomiliitto TRAL

Ratavartijankatu 2
00520 Helsinki
puh. 020 155 8800
fax 020 155 8809
www.tral.fi

Uusi Insinööriliitto UIL

Ratavartijankatu 2
00520 Helsinki
puh. 0201 801 801
fax 0201 801 880
www.uil.fi

**Yhteiskunta-alan
korkeakoulutetut (ent. SVAL)**

Mikonkatu 8 A
00100 Helsinki
puh. 010 231 0350
fax 010 231 0351
www.yhteiskunta-ala.fi

**Yksityisalojen Esimiehet ja
Asiantuntijat YTY**

Ratavartijankatu 2
00520 Helsinki
puh. (09) 2510 1310
fax (09) 2510 1399
www.yty.fi

**Ympäristöasiantuntijoiden
keskusliitto YKL**

Vuorikatu 22 A 15
00100 Helsinki
puh. (09) 622 6850
fax (09) 6226 8550
www.ykl.fi

Lisä- ja yhteystiedot:
www.ytn.fi/yhteystiedot